

УДК 339.13.021:004(477)

Кулакова С. Ю., к.е.н., доцент; Горбунова М.Р., студентка
*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

РОЛЬ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА В ПРОЦЕСІ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Управління витратами має важливу роль у досягненні ефективного використання ресурсів та забезпеченні стійкого розвитку підприємств та виступає передовим елементом у відновленні повоєнної економіки України.

Дослідженням даної теми займалися чимало науковців, аналітиків, економістів фінансистів та експертів, зокрема: Богдан Т., Голов С.Ф., Гордієнко В.М., Грещак М.Г., Давидович І.Є, Данилишин Б., Бойцун А. тощо.

Метою дослідження є визначення ролі управління витратами підприємства в процесі відновлення післявоєнної економіки країни та з'ясувати важливість певних заходів які спрямовані на допомогу та підтримку України.

Сучасна Україна знаходиться в стані серйозний та складних викликів, які з'являються у зв'язку з військовим конфліктом який розпочався 24 лютого 2022 року. Дані події спричинили значні збитки у всіх сферах діяльності і економіки загалом. Управління витратами може стати ключовим елементом в процесі відбудови економіки, адже ефективне управління витратами сприяє забезпеченню стійкого розвитку підприємств і економіки в цілому шляхом зниження витрат, підвищення прибутковості, підтримки інвестицій та стимулювання інноваційного потенціалу.

Київська школа економіки провела оцінювання, в якому зазначено, що загальна сума які необхідна для відновлення України становить близько \$165.1 млрд або майже 4,8 трлн гривень. Загальні непрямі втрати економіки України оцінили майже у \$126,8 млрд або в 3,7 трлн гривень. Загальні втрати економіки України через війну, враховуючи як прямі, так і непрямі втрати, знаходяться в рамках \$564 млрд до \$600 млрд. Дивлячись на дану оцінку, ватро зазначити що Україна як ніколи має необхідність у фінансовій допомозі, яка може мати прояв у залученні інвестицій, та звичайно у військовій допомозі, як у матеріальній так і у грошовій формах [1].

Підприємства на разі також знаходяться у стані невизначеності, через ситуацію яка склалась. Згідно з даними Центру економічних стратегій, з \$13 млрд, 9 млрд.— це збитки великих та середніх підприємств. Щонайменше 109 великих та середніх підприємств зазнали прямих збитків. 19 з них зруйновано повністю, ще 90 пошкоджені частково».[2]

Оскільки підприємства мають потенціал стати важливими факторами у відновленні та розвитку економіки, шляхом створення робочих місць, інвестицій, сприяння місцевому підприємництву та здійснення соціальної відповідальності, саме тому значна увага має приділятися управлінні витратами, адже вони допомагають бізнесу та організаціям підтримувати свою позицію на ринку та успішно розвиватися, тим самим давати поштовх для відновлення та подальшого розвитку економіки загалом.

Ефективне управління витратами підприємства може стати саме тим елементом який допоможе в процесі повоєнної відбудови економіки.

Розглянемо чому управління витратами є важливим аспектом ефективного управління підприємством. (рис 1.).

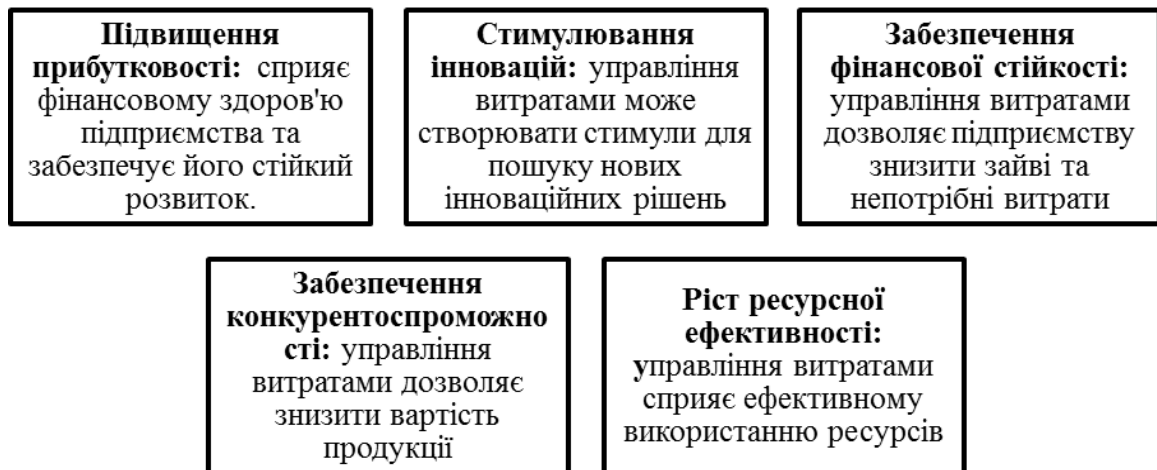

Рис.1 Аспекти управління витратами підприємства

Основна мета управління витратами полягає в ефективному використанні ресурсів підприємства з метою досягнення позитивних економічних результатів.

Нижче наведено елементи які відіграють важливу роль в системі управління витратами у процесі повоєнної відбудови економіки України:

1. Оптимізація витрат: Управління витратами допомагає підприємствам уникнути розтрат та оптимізувати витрати на необхідні ресурси. Це може включати пошук ефективних постачальників, перегляд контрактних угод, впровадження енергоефективних заходів та інших заходів з раціоналізації витрат.

2. Бюджетування та контроль витрат: Управління витратами передбачає розробку бюджетів, планів та контроль за виконанням витрат підприємства. Це дозволяє планувати та контролювати витрати на відновлювальні проекти, реконструкцію інфраструктури та інші заходи, необхідні для повоєнної відбудови економіки.

3. Стимулювання інвестицій: Зниження витрат та підвищення прибутковості підприємств створює сприятливі умови для залучення інвесторів та спонсорів, що сприяє прискоренню повоєнної відбудови.

4. Підвищення конкурентоспроможності: Ефективне управління витратами сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємств. Зниження витрат дозволяє підприємствам пропонувати більш конкурентні ціни на ринку, покращувати якість продукції та послуг і залучати більше клієнтів, що сприяє сталому розвитку економіки.

Таким чином можемо зробити висновок, що управління витратами підприємства відіграє ключову роль у відновленні повоєнної економіки України, адже ефективне управління витратами є важливим інструментом для підприємств у процесі відновлення економіки, сприяючи підвищенню продуктивності, залученню ресурсів, стимулюванню інвестицій та зниженню загального рівня витрат, що свою чергу створює сприятливе середовище для сталого розвитку економіки та країни в цілому

Список використаних джерел

1. Проект Плану відновлення України. Матеріали робочої групи «Аудиту збитків, понесених внаслідок війни»: Національна рада з відновлення України від наслідків війни. Липень 2022. 86 с. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada/ua/audit-of-war-damage.pdf> (дата звернення 02.06.2023)
2. Горюнов Д. Втрати українського бізнесу від війни. *Центр економічних стратегій*. 30 січня 2023 р. URL: <https://ces.org.ua/vtraty-ukrains-koho-biznesu-vid-viyny/> (дата звернення 02.06.2023)